

D. Het kunnen aangaan van relaties

Osho vraagt aan iemand die in darshan voor hem zit of al diens relaties homoseksueel zijn geweest, of dat hij ook wel eens een heteroseksuele relatie heeft gehad. 'Ja', is het antwoord, 'maar dat liep op niets uit. En ik ben bang om hier in de ashram te zijn, dat zal er wel mee te maken hebben. Ik weet niet hoe ik met anderen moet relateren.' Osho gaat dan in op dat laatste.

Ten eerste: heteroseksueel of homoseksueel, het antwoord ligt niet in seks - dus het is geen kwestie van homoseksualiteit. Zelfs als je hetero bent, is het antwoord daar niet te vinden. Als je richting seks kijkt is er geen antwoord te vinden, dus beide zijn wat dat betreft hetzelfde.

Het eerste wat moet gebeuren is: hou op met je er zorgen over te maken! Als je hetero zou zijn wordt de zaak er echt niet beter op - alles zal hetzelfde blijven. Accepteer dus je homoseksualiteit zoals je andere dingen accepteert - het hebben van honger Maar het antwoord op hoe je moet leven ligt niet in het eten van voedsel - elke dag heb je opnieuw honger, ben je weer vol en krijg je weer honger.

Daar ligt het antwoord dus niet, maar dat wil niet zeggen, omdat daar het antwoord niet te vinden is, dat je op moet houden met eten, want dan ga je dood. Het antwoord ligt niet in het nemen van een bad, maar dat betekent niet dat je nooit meer in bad moet gaan, want dan word je vuil en smerig. Het antwoord is elders te vinden, dat is waar, maar om ergens anders te kunnen zoeken is als eerste vereist dat je wat bij jou hoort, accepteert. Maak je niet te veel zorgen. Als je je homo voelt is dat volmaakt in orde, er is niets mis mee. (..)

1. Wie kan relateren?

Osho gaat in op de vraag wanneer iemand in staat is om een relatie aan te gaan:

Denk je dat hetero's met elkaar relateren? Wie kan relateren? Iedereen zit in hetzelfde schuitje! Relateren is een groot probleem - je kunt niet relateren, tenzij je geworteld bent in je eigen wezen ... dan kun je relateren. Het heeft niets te maken met een relatie met iemand anders; het heeft van doen met je eigen innerlijk geïntegreerd zijn.

Alleen iemand die geïntegreerd is kan relateren, en de paradox hier is dat hij zich er niet druk over maakt! Iemand die geïntegreerd is maakt zich niet druk over relateren of niet-relateren: als het gebeurt, OK; als het niet gebeurt, ook OK. Hij is gelukkig met zichzelf, zijn geluk hangt niet af van een relatie ... maar hij is de enige die tot relateren in staat is. En iemand die niet van binnen geïntegreerd is, kan niet relateren, maakt zich voortdurend druk over hoe hij moet relateren, en denkt dat alles OK is als hij kan relateren.

Je moet je daarvan bewust worden en ik zeg dat het eerste vereiste daartoe is: maak je niet zo druk over je gewone, dagelijkse leven, creëer geen obsessies. Als je voelt dat je homoseksueel bent, dan is het goed; als het op een dag verandert en je wordt heteroseksueel, dan is dat ook goed. Als je vervolgens weer homoseksueel wordt, dan is dat ook goed. Dat zijn doodgewone dingen, niets om je druk over te maken. Je hoeft er geen aandacht aan te besteden - neem ze voor wat ze waard zijn. (..)

Het eerste en heel fundamentele ding is dus te accepteren wat je bent, dan hoeft je je daar niet meer druk over te maken, er geen energie meer aan te geven. Als dat eenmaal gebeurd is, dan is je energie in staat om naar binnen te gaan. Dan kun je je energie meer aan meditatie geven, niet aan het denken over hoe je moet relateren. Hoe te 'zijn', laat dat je probleem zijn:

niet hoe te relateren... want je kunt alleen relateren als je bént. Hoe zou je in staat zijn te relateren? - want je kunt alleen relateren als je bént. Hoe kun je relateren als je niet bént? (..)

2. Maak nergens een probleem van

Verplaats dus het accent. Het heeft niets van doen met heteroseksualiteit, met homoseksualiteit; daar heeft het niets mee te maken. Ik accepteer dingen zoals ze zijn: het is goed, maak er geen probleem van. Als je er een probleem van maakt blijf je er voortdurend in hangen. Er geen probleem van maken betekent dat er energie vrijkomt, je kunt die ergens anders voor gebruiken. (..).

Accepteer dus asjeblijft je homoseksualiteit - het is volmaakt normaal, er is niets verkeerd aan. Mijn gevoel zegt me: als je eenmaal de homowereld hebt leren kennen zal de heterowereld je nooit aantrekken. Daar zijn duizend-en-een redenen voor.... Een man begrijpt heel makkelijk de taal van een andere man - de vrouw heeft in alles een andere instelling. Als je niet met een man kunt relateren wordt het moeilijker om met een vrouw te relateren, want ze spreken dezelfde taal niet.

Heb je eenmaal interesse in homoseksualiteit, dan heb je het soort relatie gevonden dat gemakkelijker is, minder uitdagend, met minder risico, met minder conflicten. Daarom worden homo's 'gay' genoemd - ze zijn ook opgewekt! Hetero's zijn altijd terneergeslagen, want er is altijd wel een of ander probleem. Homo's zijn echt opgewekte, gelukkige mensen - ze begrijpen elkaar. Als je jezelf een beetje begrijpt, dan begrijp je ook de man waar je van houdt. Beide personen hebben veel begrip voor elkaar.... Met lesbiennes is het hetzelfde. Vrouwen begrijpen andere vrouwen. Als een vrouw eenmaal lesbisch is, is het erg moeilijk om haar energie weer op heteroseksualiteit gericht te krijgen, erg moeilijk, omdat ze goed - ja beter - relateert met een andere vrouw. Ze begrijpt haar hart - het is haar eigen hart; ze behoren tot dezelfde wereld en dezelfde dimensie.

3. Intieme vijanden

Ik logeerde regelmatig bij een gezin en kon het probleem bestuderen. Zowel man als vrouw waren prima mensen, heel prima mensen, maar ze waren constant aan het bekvechten en vitten, voortdurend op het randje, nooit ontspannen. Ik keek het aan en ik zag waar het probleem lag: ze spraken dezelfde taal niet. Eigenlijk spreekt geen enkele vrouw dezelfde taal als de man - dat kan niet! En geen enkele man spreekt dezelfde taal als de vrouw - dat kan hij niet! Het zijn verschillende soorten schepsels. Als een vrouw over iets nadenkt praat ze erover. Als een man ergens over nadenkt houdt hij zijn mond. Als een man zit te denken en zijn vrouw komt hem storen - voor kleinigheden: ze kan bijvoorbeeld vragen: 'Wil je nog een kop koffie?' - dan wordt hij boos en zegt: 'Als ik dat wil, dan vraag ik er wel om!'

Zij was dus heel aardig en hij erg bot. Aan de buitenkant lijkt het erg lelijk van de man om haar zo af te snauwen, maar wat is er van binnen aan de hand? Hij dacht ergens over na - zij komt binnen met een kop koffie en onderbreekt zijn hele gedachtegang. Hij kan alleen goed denken als hij niet praat en als een vrouw ergens over wil denken, gaat ze praten - dat is haar manier van denken: ze denkt hardop.

Een echtgenoot die ergens zwijgend zit ziet eruit alsof hij boos is of zoiets, of verdrietig of zoiets, en als zijn vrouw dan constant aan het praten is denkt de man: 'Zij denkt ook nooit! Hoe zit dat? Ze praat maar door - denkt nooit eens. Ze heeft niets te melden en praat maar door!' Twee verschillende psychische instellingen.... dus onthoudt dat.

4. Monogamie en polygamie

In het voorgaande werd iets gezegd over Osho's benadering van het probleem van het aangaan van relaties en het hebben daarvan. Het is daarom hier de plek om iets te zeggen over Osho's opvatting over monogamie en polygamie.

4.1. Het instituut van het huwelijk

Een vrouwelijke sanyassin vertelt Osho dat zijzelf genoeg heeft aan haar vriend, maar dat hij regelmatig affaires met andere vrouwen heeft. Verliest zij haar zelfrespect als zij hem zoveel ruimte geeft?

Osho antwoordt:

'Jij denkt, net als velen op de wereld, dat de man monogaam is en de vrouw monogaam.... dat de vrouw met één man wil samenleven, van één man houden, zichzelf totaal aan één man wijden, maar dat de man een andere natuur heeft - hij wil ook van andere vrouwen houden, tenminste, zo nu en dan. Maar in werkelijkheid zijn beide polygaam.'

De vrouw is echter duizenden jaren lang geconditioneerd in denken dat ze monogaam is. De man is erg sluw. Hij heeft op vele manieren misbruik van vrouwen gemaakt. Eén manier is haar te vertellen dat hij van nature polygaam is. (...) Maar zoals ik het zie, zijn beide polygaam. Als een vrouw zich niet polygaam gedraagt komt dat door conditionering, het is niet natuurlijk. (...) Waarom ik dit zeg? Alle dieren, overal in de natuur, zijn polygaam.'

De vrouw hing altijd financieel van de man af, zegt Osho. Ze mocht geen opleiding volgen, geen vak leren. Ze werd onwetend gehouden, want kennis is macht. Haar vrijheid werd haar daardoor ontnomen. Onder het mom van 'liefde' werd haar verhinderd op eigen benen te staan: 'maak je geen zorgen, ik zorg wel voor je'. Ze moest thuis zitten, dat werd haar gevangenis. In feite werd ze tot slavine gemaakt. Voortdurend was ze zwanger.

De man vond een uitweg voor zijn polygamie: prostitutie. In het verleden was er geen enkele vrouw die er bezwaar tegen had dat een man zo nu en dan een prostituee bezocht. Men dacht, dat is natuurlijk voor een man. Maar in de wereld van Osho's nieuwe mens zal er geen huwelijk zijn. Het instituut van huwelijk is een lelijk verschijnsel, onmenselijk, destructief. Het brengt automatisch prostitutie mee.

4.2. Monogamie is heel saai

Osho gaat dan dieper in op het feit dat mannen goed voor zichzelf gezorgd hebben, maar vrouwen van alles in de weg gelegd hebben. Want het doet het ego van de man pijn als zijn vrouw iets met een ander krijgt. Hij voelt zich dan verworpen, er mankeert kennelijk iets aan hem. En zijn bezit speelt een rol om zijn vrouw in de gaten te houden. Hij wil niet dat iemand anders dan zijn eigen bloed zijn erfgenaam is. Seksuele vrijheid aan een vrouw gunnen brengt daarover onzekerheid. Is zijn zoon wel echt zijn bloedeigen zoon?

Ik zeg jullie, beide zijn polygaam. 'Het hele bestaan is polygaam. Dat moet ook - monogamie is saai. Hoe mooi een vrouw ook is, of een man, je krijgt er genoeg van - steeds dezelfde geografie, dezelfde topografie. Hoe lang moet je het nog met datzelfde gezicht doen? Daarom

gaan er jaren voorbij en de echtgenoot heeft geen enkele keer met aandacht naar zijn vrouw gekeken.'

Of het nu man of vrouw is, iedereen heeft verandering nodig, tenminste zo nu en dan - in het weekend. Vijf dagen kun je beide monogaam zijn. Maar twee dagen, in het weekend, kun je beide polygaam zijn. En waarom zou je inzitten over je bezit - wie dat krijgt na je dood. Of het nu je eigen bloed is of het bloed van iemand anders. Zit er niet over in - iemand zal het erven!

Als de man interesse heeft in andere vrouwen, gun haar dan haar interesse in andere mannen. In Osho's nieuwe wereld zal geen plek zijn voor het huwelijk. Alleen voor mensen die liefde voor elkaar voelen. Zolang ze het naar hun zin hebben, kunnen ze samen blijven. En als ze voelen dat het te lang duurt, dan is het tijd voor verandering. Een afscheid zonder verdriet of boosheid, maar met een diep begrip voor wat de natuur eist.

4.3. Als liefde geen vrijheid meebrengt, dan is het geen liefde

Osho zegt dat ze niet naar haar vriendinnen moet luisteren, die zeggen dat ze haar partner kort moet houden, kort aan de lijn.

Je zegt dat het je een poosje verdriet doet, dat ook weer weggaat. 'Ik geef de man een lang touw.' Maar dat hele idee is verkeerd. Is je vriend soms een hond die je aan een lang touw hebt? Vrijheid kun je niet geven - vrijheid is ieders geboorterecht. Het hele idee van 'Ik geef hem een lang touw' - maar jij hebt dan nog altijd het touw in je hand. Jij bent de gever van vrijheid, maar vrijheid kun je niet geven, je kunt alleen de vrijheid van iemand anders accepteren. (...) Denk je dat dat vrijheid is? Het hele idee is verkeerd.

De ander heeft zijn vrijheid, jij hebt jouw vrijheid. Hij moet geen touw in zijn hand hebben, en jij ook niet, anders liggen beide aan de ketting. Zijn touw is jouw ketting, jouw touw is zijn ketting. En jij hebt het idee dat je de lijn genoeg laar vieren - jij denkt dat je erg edelmoedig bent.

Vrijheid is niet iets dat aan een ander gegeven kan worden. Vrijheid is iets dat herkend moet worden als het eigendom van de ander. En de vrijheid van iemand van wie je houdt zal je niet zeer doen; wat zeer doet is dat je niet van je eigen vrijheid gebruik maakt. Het is niet zijn vrijheid die je kwetst; wat zeer doet is dat je ongeschikt bent geworden door eeuwen van verkeerde conditionering - je weet niet meer hoe gebruik te maken van je vrijheid. De man heeft alle vrijheid van je weggenomen. Dat is het echte probleem. Die vrijheid moet aan je terug gegeven worden, en dat zal geen pijn brengen. Je zult er in feite veel plezier aan beleven.

Vrijheid is zo'n vreugdevolle ervaring. Je partner schept vreugde in vrijheid, jij schept vreugde in de jouwe. Je ontmoet elkaar in vrijheid, in vrijheid neem je weer afscheid. En mogelijk brengt het leven jullie weer bij elkaar. (...) Alle onderzoeken naar relaties brengen een bepaald verschijnsel aan het licht, dat tot nu toe geen enkele maatschappij accepteert. Ook nu, als ik deze dingen zeg, word ik over de hele wereld veroordeeld. Als je man geïnteresseerd raakt in een andere vrouw, betekent dat niet dat hij niet langer van jou houdt. Het betekent alleen maar proeven van een andere smaak.

Maar deze opvatting over relaties en affaires werd nooit door maatschappij en samenleving geaccepteerd, zo zegt Osho. Ook in onze tijd niet, de hele wereld veroordeelt nog steeds dit soort uitspraken! Maar een kleine vakantie moet kunnen, volgens Osho. Het is gewoon leuk, vergelijk het met een potje tennis. Dat laatste is overigens veel hygiënischer!

Osho vertelt ook over een vrouw die hij heel vroeger kende. Zij was getrouwd met een rijke man en reisde veel over de wereld. Overal waar zij kon had ze seks met vreemden, in de trein, in het vliegtuig. Ze vroeg hem niet naar zijn naam, stelde zichzelf niet voor. Zij deelden hun energie in pure vrijheid, zonder wederzijdse verplichtingen. Ze bleef altijd houden van haar man, maar zodra ze in de val van een relatie met hem dreigde te raken, vertrok ze weer.

4.4. Laat je vrijheid nooit van anderen afhangen

Heb lief zoveel als je kunt. Denk nooit aan het volgende moment. Vrijheid is een hogere waarde dan liefde. Je zult voortdurend iets opwindends meemaken, steeds weer nieuwe menselijke wezens ontmoeten. Niemand is een man of vrouw die het moet hebben van stempels, door ambtenaren op documenten gezet, voor huwelijk of echtscheiding.

Osho zegt dus dat ze dat ze haar partner niet aan de lijn moet houden.

Met een bel aan zijn nek, met jouw naam erop, waarop staat: 'Pas op! Persoonlijk bezit!' Hou je beschikbaar voor iemand die van je houdt, en als hij zo nu en dan even iets anders wil - verheug je dan. Laat hem vol blijdschap gaan. Daar ontleen jij zelfrespect aan, en waardigheid.

Osho stelt vrijheid boven alles. Vrijheid om te onderzoeken hoe seksuele verlangens in een relatie werken. Dat geldt voor man en vrouw en past in zijn opvatting dat seksuele energie vrij moet kunnen stromen, wil er ooit transcendentie plaats kunnen vinden. Het is: 'Onderzoekt alle dingen en behoudt het goede', zoals de uitspraak in het Nieuwe Testament al luidt, waaraan - wat seksualiteit betreft - echter door kerkelijke leerstelling en kortzichtigheid van de samenleving ook nu nog geen vrije ruimte tot invulling gegeven wordt.